

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

LANGE VERLOOPSTRAAT 13

Een tragikomedie in vier bedrijven
(over de achtereenvolgende bewoners van eenzelfde appartement)

door

Maria Waembeke

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2017
Nr.3382

PERSONAGES

(7 à 11 dames – 5 à 7 heren)

FONNE VERDONGEN, zachtaardig, zit onder de plak van zijn vrouw :
 HILDA, zijn vrouw. Baasspeler, jaloers, heel zelfzuchtig :
 MARTHA, haar zuster. Springt steeds voor haar in de bres, beetje manziek :
 VA (Charel), de vader van Fonne. Inwonend, lijdzaam :
 MARIETJE, de buurvrouw. Neemt het op voor va :
 MAURICE, een triestige figuur :
 BERTHA, zijn vrouw. De geest van een zachtaardig huismoedertje :
 VALERIE, een verlopen zangeres, heel luidruchtig :
 ODETTE, haar zuster. Rondborstig, spontaan :
 STAN, de chagrijnige huisbaas :
 YOLANDE STEEMAN, makelaar. Wil heel professioneel overkomen :
 JEAN-CLAUDE LOUCHAER, een potentiële klant :
 VERONIQUE, zijn vrouw. Hooghartig, egocentrisch :
 LUDO SNELLERS, klusjesman, sjacheraar :
 LEA, de buurvrouw. Beetje naïef :
 JEANNE, de werkster van Lea. Luidruchtige roddelaarster, stelt alles zo griezelig mogelijk voor :

MAN :

VROUW MET HONDJE :

Aangezien de personages slechts in 1 of 2 bedrijven voorkomen, zijn dubbelrollen mogelijk.

DECOR

Een eenvoudige woonkamer in een flatgebouw. Details worden voor elk bedrijf aangegeven. Ergens vooraan opzij de liftdeur van het flatgebouw. Apart te belichten voor de proloog en de tussenscènes.

KORTE INHOUD

Een tragikomedie in vier bedrijven over de achtereenvolgende bewoners van eenzelfde appartement.

1. De verhuis : Fonne en zijn bazige vrouw Hilda stappen over naar een nieuwe woning. Martha, de zuster van Hilda, helpt hierbij een handje. De inwonende vader van Fonne, die voor Hilda alleen maar overlast betekent, moet naar een rusthuis. Mariette, de vriendelijke buurvrouw, probeert ondertussen een oud schilderijtje van Va te verkopen om hem een beetje zakgeld te bezorgen, maar het schijnt een echte schat te zijn... Hoewel Hilda en Martha nu alles doen om Va (en zijn geld) voor zich te winnen, heeft hij zijn eigen plan voor de toekomst...

2. De laatste dag : Zelfde appartement, enige tijd later. Maurice wordt op straat gezet door zijn huisbaas. Odette en Valerie, twee inwonende zusters, proberen nog een oplossing te vinden voor het probleem. Uiteindelijk vindt iedereen een dak boven het hoofd. Zelfs Bertha gaat mee... 3.

3. Gerenoveerd : Dankzij (of ondanks) Ludo, de klusjesman, is het appartement eindelijk gerenoveerd en klaar om verkocht te worden. Hij heeft wel een manier gevonden om zijn eigen portemonnee te spekken. De makelaar, Yolande, staat klaar om de eerste klanten te ontvangen, maar de buurvrouw en haar poetsvrouw bemoeien zich ermee...

4. Te huur : Ludo en Yolande staan klaar om op reis te vertrekken, maar eerst moet het appartement verhuurd worden. Er zijn verschillende gegadigden... en oude bekenden ontmoeten elkaar weer...

PROLOOG

PERSONAGES :

MAN :

VROUW, met hondje :

DECOR :

Aan de lift

(Man gaat naar lift)

MAN : *(mompelend, telt af op vingers)* 1 pak prei, een bussel pekes, 1 soepselder en een halve kilogram ajuin en ... wat was nummer 5 ook alweer ... O ja, een pak bloem.

(Hij kijkt achterom, een vrouw met hondje komt naar de lift.)

Dag madam De Meulemeester *(bukt zich om hondje te strelen)* en dag ... Boeleke, alles bon?

VROUW : Dag meneer Valkeniers, hoe is het met madam? Is ze al wat beter?

MAN : Ja, maar kommisjes kan ze nog niet doen, daar moet ik nog altijd voor zorgen. Maar volgende week mag de plaaster eraf en dan ...

VROUW : Och zo, kan ze nu al wat beter slapen?

(man knikt en wil iets zeggen, maar zij gaat verder)

Ik niet zene, met al dat lawaai van boven. Ik zal blij zijn als die eindelijk verhuisd zijn.

MAN : Ha, dan zul je vannacht wel kunnen slapen als een rozeke, want ik zag daarstraks een verhuiswagen voor de deur staan met een ladderlift en ...

VROUW : Wel, wel, een ladderlift ... ik was al bang, dat ze alles met de gewone lift naar beneden zouden doen, en dan alles beschadigen en dan konden wij er weer

voor betalen ...

(man mompelt en telt weer)

Pardon? Wat ben jij nu aan het doen?

MAN : Ik moet 5 dingen meebrengen, heeft ze gezegd, maar als ik alles niet altijd opnoem, weet ik niet meer, wat nummer 5 is ...

VROUW : Een serieuze mens schrijft zijn kommisjes op een briefke om er niets van te vergeten.

MAN : Ha, daar is de lift.

(Zij stappen in de lift, ondertussen verder babbelend)

EERSTE BEDRIJF

DE VERHUIS

PERSONAGES :

FONNE VERDONGEN :

HILDA, zijn vrouw :

VA, de vader van Fonne :

MARTHA, de zuster van Hilda :

MARIETJE, de buurvrouw :

DECOR :

Een tafel, enkele stoelen, grote en kleine dozen.

Scène 1

(Va komt binnen, zet zich aan tafel en begint een stel speelkaarten klaar te leggen voor een spelletje patience. Dan komen Hilda met een gevulde wasmand en Martha met een lege boodschappentas, die ze op de lege stoel zet. Hilda zet de wasmand op de tafel, bovenop het kaartspel van va. Die redt zijn kaarten en begint ze met een zucht opnieuw te leggen. De dames vouwen het wasgoed op en vullen de boodschappentas, in cadans met de tekst. Telkens wordt elk stuk uitgeklopt, waardoor de kaarten van Va weer overhoop liggen. Hij protesteert stil.)

HILDA : Voilà, dat is het laatste. *(met een blik op va)* Ik wou, dat ik hem ook zo kon opvouwen en wegsteken, dan was ik er direct van af. *(gooit het stuk wasgoed in de mand)*

MARTHA : Och, nog efkes op je tanden bijten, straks is hij weg en dan ben je van al zijn last vanaf. Om hoe laat mag de Fonne hem naar het oude pekeshuis brengen?

HILDA : Tegen een uur of drie, want dan kon hij zich rustig installeren en op zijn gemakske zitten voordat het avondeten wordt geserveerd, zegden ze. Die

laatste uren zijn het ergste, ik kan hem niet meer rieken of zien. Allez, ziet dat daar nu zitten ...

MARTHA : Ja kind, ik heb het nog zo gezegd : doe het niet, haal hem niet in huis, je gaat er je père nog mee zien. Want voordat je het weet, is hij een blok aan je been, erger dan een klein kind ... en dan mag je blij zijn, dat hij nog geen pampers nodig heeft. ...Heb ik gelijk

(Hilda geeft de punt van een laken aan Martha – dit wordt in cadans van tekst uitgeklopt (wapperen) en opgevouwen,)

Of heb ik geen gelijk?

HILDA : Och, Martha, ik weet het, ik weet het ... en het was nooit goed genoeg voor hem ... de soep was altijd te zout ...

(Hilda wappert met het laken, zodat Va erin verstrikt geraakt, duwt ondertussen nog eens tegen de wasmand, zodat de kaarten op de grond vallen – Va bevrijdt zich zuchtend en raapt de kaarten op. De dames vouwen verder het laken op.)

MARTHA : Allez, dat mag toch wat afsmaken zeker ...

HILDA : En het vlees te hard gebakken ...

MARTHA : Och god, had hij dan liever dat het bloed er nog uitliep?

HILDA : Ja, maar dat is toch niet gezond zeker voor zo een oude mens. Een beetje kauwen is toch goed voor de kaken ... en dan zaagde hij ook altijd over die harde korsten aan het brood ...

MARTHA : Maar je hebt hem toch dikwijls genoeg gezegd, dat vers brood niet goed is voor de maag. Voordat je het weet, zit je aan de pillen. En die Renniekes kosten tegenwoordig ook al stukken van mensen. Gelukkig was hij niet zo dikwijls ziek ...

HILDA : Ja, maar als hij eens iets mankeerde, wilde hij direct naar de dokter.

MARTHA : Maar allez, ge kunt toch niet voor ieder vallingeske naar de dokter gaan ...

HILDA : Zoals toen dat hij zich per se wou laten opereren aan zijn dinges, allez, je weet

wel, zijn apparaat..

MARTHA : Wablief? Is hij aan zijn kastanjes geopereerd? *(Zij had juist een onderbroek uit de wasmand genomen en bekijkt het kruis.)*

HILDA : Neen, daar niet, allez ... zijn prozaat.

MARTHA : O, datte. *(vouwt de onderbroek demonstratief op)* Maar dat heeft een vent op zijn ouderdom toch allemaal niet meer nodig, da's gewoon geld weggegooid. *(gooit de onderbroek in de wasmand)*

HILDA : Zwijgt mij van geld weggoaien. En al die kosten die er toen nog bijkwamen, hij is ik weet niet meer hoe lang in het ziekenhuis gebleven, en dan kreeg hij er nog een longontsteking bij ... wij hebben nog moeten bijleggen, want met zijn pensioentje kwam hij bijlange niet meer toe.

MARTHA : En had hij dan niets opzij staan ... je weet wel, een spaarboekje of zo?

HILDA : Een spaarboekje? Hij had alles weggegeven aan onze Louis, die heeft er zijn studies mee betaald. Maar ikke? Gene centiem. Ik kreeg alleen zijn pensioentje om de onkosten te betalen, en je weet niet wat zo een oude vent kost. *(veegt ondertussen nog eens tegen de kaarten, waardoor va even een boze blik werpt en terug van voren af aan begint.)*

MARTHA : Maar hij had toch ...

HILDA : Hij had juist niets. Brol en bucht, dat had hij. En dan wou hij mij nog met zo een schilderijtje van de jaren stillekes naar een antiquair sturen om het te verkopen. Neen, salu zene, ik ga geen rode kaken halen met iets, dat ik nog niet in mijn kelder zou willen. Die van hiernaast doet dat kommisje nu voor hem, liever zij dan ikke.

MARTHA : Die van hiernaast? Marietje? Ja, die is zot genoeg om dat te doen, ik zou niet durven ...

Scène 2

(Fonne komt binnen met een schoendoos in de hand.)

FONNE : Zeg, Hilda, hebt gij nog wat gazetten?

HILDA : Waarom?

FONNE : Voor die postuurtjes die nog op onze va zijn kamer staan ...

HILDA : Kap die maar ineens in een vuilzak.

FONNE : Maar dan gaan ze misschien kapot ...

HILDA : Ja, en dan?

FONNE : En waar moet ik hiermee blijven? *(zet de doos op de tafel)* Dat zijn nog wat postkaartjes van den expo en wat foto's van ons moeder zaliger ...

MARTHA : Van den expo? *(neemt het kaartje, wijst ernaar)* Daar ben ik ook nog naar toe geweest, met onze Gilbert, wij hadden toen nog maar pas kennis en daar hebben we voor onze eerste keer ...

(Va begint in de doos te rommelen.)

HILDA : Ja, en de expo was nog niet voorbij of jullie moesten al trouwen. *(gebaar naar Fonne)* En ene vent was niet genoeg voor jou ...

FONNE : Maar ik heb je toch al duizend keer gezegd, dat er niets is geweest tussen Martha en mij.

MARTHA : Neen, maar hij had wel wat kunnen leren van mij. Ik wou alleen mijn zuster wat helpen ... maar jij bent altijd jaloers op alles en iedereen. In plaats van er zelf eens iets aan te doen. Je was altijd de grootste ijskast van heel de stad en omstreken, maar als ik je eens wat goede raad wou geven, dan kon je niet rap genoeg ...

HILDA : Och jij ... jij hebt altijd rondgelopen zonder elastiek in je broek.

MARTHA : En jij dan, jij hebt altijd gedacht, dat jouw navel het middelpunt van de wereld was.

(Tijdens de woordenwisseling worden de kaarten van va weer ondereen gerommeld)

Allez Fonne. Staat daar niet zo de lamzak uit te hangen, helpt liever eens een beetje ...

HILDA : Helpen? Die moet jou niet helpen. Die moet MIJ helpen, dat staat zo in zijn trouwboek. Fonne, zet die doos maar bij het oud vuil, daar zit niets meer bij dat

nog kan dienen ...en zet die doos daar al in de gang, dan staat die hier al niet meer in mijn weg ...

(Fonne zet de doos met foto's op tafel en neemt een andere doos mee naar buiten. Va kijkt in de doos en wil er een foto uitnemen, maar Hilda pakt die uit zijn handen en gooit ze terug in de doos.)

O neen, je gaat weer niet alles overhoop gooien. Jij hebt dat toch niet meer nodig. In het rusthuis kan je daar niets meer mee doen.

VA : Ja maar, dat zijn foto's van ons moe en mij en van de Fonne, toen hij nog klein was. Ik wil die houden, dat is alles wat ik nog over heb.

MARTHA : Och laat hem toch doen, Hilda, al behangt hij daar zijn kamer mee. Eens dat hij hier buiten is kan dat ons toch niet meer schelen.

HILDA : Ja, hij kan ze boven zijn bed bij zijn schilderijtje hangen, of aan de luster, ze zullen er mee lachen ginder ...

(Va houdt de doos krampachtig vast, waardoor hij in de knoei komt te zitten met zijn kaarten.)

Scène 3

(Fonne komt weer binnen, neemt een andere doos, maar die is te zwaar en hij zet die nogal hardhandig ergens neer.)

HILDA : Awel, wat doe jij nu? Zie je dan niet, dat daar allemaal glazen inzitten? Weet je wel wat dat gekost heeft? Seffens is alles kapot. Och, die venten toch hé ...

(Hilda zwaait met haar arm ... kaarten van va overhoop ... gemor en opnieuw leggen ...)

MARTHA : Maar allez Hilda, hij kon dat toch niet weten, dat die doos vol glazen zit ... Hij heeft dat toch niet expres gedaan? Ik heb nog gezegd dat je ze zo vol niet

mocht stapelen.

HILDA : Och gottekes toch, ga je het weer voor hem opnemen? Krijg je weer de kriebeltjes, ja? Weet je wat, je mag hem hebben. Als je je niet meer kunt inhouden, dan staat hierboven nog wel een leeg bed. Den ouwe heeft het toch niet meer nodig.

FONNE : Maar Hildake toch, alstublieft, kalmeer nu toch een beetje. Je ziet alleen maar spoken ...

HILDA : Spoken? Ja, ik zie niets dan spoken. Een spook hier (*wijst naar va*), een spook daar en (*wijst naar Martha*) jij bent het grootste spook. Dat was al zo van in de tijd dat we 's zondags met ons ma en onze pa naar de Veertien Billekes gingen of naar de Toverfluit : als ik met een gast danste, dan moest jij direct ...

MARTHA : Nu is het genoeg geweest. Ja, ik ben nooit een non geweest. Ik heb in mijn jonge tijd graag met de venten gelopen en als jij niet met Fonne getrouwd was geweest, had ik hem ook wel eens graag wat dichtert tegen mijn gilet geplakt, maar je kan niet alles hebben in het leven ...

(Hilda kalmeert een beetje, gaat naar Martha en geeft haar een knuffel. Daardoor ziet zij niet dat Martha en Fonne een blik van verstandhouding uitwisselen)

HILDA : Ja, sorry zene Martha, ik ben helemaal over mijn toeren door die verhuis, ik moet hier ook alles alleen doen en dan is er die van hiernaast nog met al haar praat en kapsones ...

Scène 4

(Op dat ogenblik komt Marietje binnen. Hilda laat direct Martha los.)

MARTHA : Daar zie, als je van de duivel spreekt ...

VA : O, dag Marietje, en ... hoe was het?

HILDA : Awel ja, Marietje, hoe was het? Je bent wel heel lang weggebleven. Wat heeft de antiquair gezegd? Die heeft er eens goed mee gelachen, zeker? (*neemt een*

ouderwetse mannen-onderbroek uit de wasmand, houdt die op afstand en imiteert een kunstkenner) Maar madam, dat is echte kunst van het zevende knoopsgat. Neen neen, gene zever, daar bestaat geen twijfel over. Dit is zeker een werk van de beroemde schilder Van Brol, dit zet de kunstwereld op zijn kop. O, dit is de mooiste dag van mijn leven. Dit schilderij is zeker tien euro waard en dan heb ik de lijst er nog bijgerekend.

(Hilda en Martha krijgen de slappe lach.)

MARTHA : Ja, ze zullen er in rijen van zes naar komen kijken. En al die Japannerkes zijn direct hunne Patrache vergeten als ze dit gezien hebben. De Mona Lisa heeft geen aantrek meer en mannen als Van Gogh en Michelangelo draaien zich om in hun graf.

MARIETJE : Neen, dat nu niet direct, maar ...

VA : Och laat maar, Marietje, zij zijn weer bezig, laat ze maar doen ... Spijtig dat het niet gelukt is. Ik had gedacht dat het toch wel wat zou opbrengen ...

MARIETJE : Maar natuurlijk, Charel, dat is nu juist wat ik wilde zeggen ...

HILDA : En heb je het schilderij zelfs niet meer mee teruggekregen? Heeft hij het ineens in de vuilbak gegooid? Of heb jij het eerst naar het stort gebracht?

MARIETJE : Neen, Hilda, wat ik wou zeggen is, dat ...

HILDA : Och laat maar, je hoeft al niks meer te zeggen. We weten allemaal al lang dat het een verloren kommisje was. Ik versta niet, waarom jij zo zot was om ...

MARIETJE : *(zet met een klap haar handtas op de tafel)* Maar dat heeft niks met zot zijn te maken. Ik vond dat Charel er recht op had om te weten of het iets waard was. Ik vond dat zelf ook een mooi schilderijtje en het leek mij al heel oud ...

HILDA : Ja, zeker oud. Zo oud dat je er alleen nog maar de stoof mee kon aansteken.

MARIETJE : Maar laat me nu toch eindelijk eens uitspreken.

HILDA : Waarom?

MARIETJE : Omdat het een geluk is dat je dat niet hebt gedaan. Inderdaad, het schilderij is WEL veel waard. De antiquair sprak zelfs over miljoenen. *(Ze haalt een cheque uit haar handtas)* Het is een echte dinges, euh, Breughel of zo, uit zijn vroegere jaren. De expert die het onderzocht heeft zei dat het al

meer dan honderd jaar verdwenen was. Iedereen dacht dat het ergens in een privécollectie zat van de een of andere oliesjeik of zo ... Ja, Charel, hier is de cheque met het voorschot. Kijk maar eens, tienduizend euro! De rest kun je morgen of zo op je bankrekening verwachten. Hier zie, helemaal alleen voor jou.

VA : Merci, Marietje, ...

(Hilda en Martha staan er verbouwereerd bij.)

Scène 5

(Fonne komt weer binnen met een doosje.)

FONNE : Wat is er? Waarom staan jullie daar zo? En waarom zien jullie ineens zo bleek? Va, jij hebt toch niks gekregen ...

VA : Ja, Fonne, ik heb iets gekregen ...

FONNE : Een attack? Een embolie? 't Siatiek?

VA : Neen, Fonne. Alleen geld, veel geld.

MARIETJE : Ja, Fonne, dat schilderijtje van je vader is miljoenen euro's waard. Wat zeg je daarvan?

FONNE : Hoe? Dat prutsschilderijtje met die molen? Hoe kan dat nu? Ons Hilda heeft toch altijd gezegd, dat het alleen maar goed voor de vuilbak was. Is het niet waar, schatje?

HILDA : Ikke? Heb ik dat gezegd? Maar dat was alleen maar om te zwanzen. Neen, neen, ik heb altijd gevonden, dat het iets heel kostbaars moest zijn ...

MARTHA : En daarjuist heb je nog gezegd ...

HILDA : Zwijg, Martha, met je stomme praat altijd ...

MARIETJE : Ja, Hilda, want als je zou gedacht hebben dat het iets waard was, zou je zelf al lang geprobeerd hebben om het op je bil te slaan. Dan zou ik niet degene geweest zijn die het naar een antiquair moest brengen.

HILDA : Probeer me nu geen woorden in de mond te leggen, Mariette. Het is alleen omdat ik het zo druk had met de verhuis, dat ik dat zelf niet kon doen. En jij